

ECON 1210 Forbruker, bedrift og marked

Eksamensoppgave – høsten 2007

Sensurveiledning

- A. Kandidatene bør kunne definere hhv. inntekt, forbruk og sparing, og spesielt sparing som ikke-forbrukt inntekt; dermed får de også vist sammenhengen mellom begrepene. Diskontering bør forklares enten med et formelt eksempel eller et talleksempel.
- B. Kandidatene bør kunne illustrere mulighetsområdet (den intertemporale budsjettbetingelsen) i en figur (det bør gis tillegg for utledning av den intertemporale budsjettbetingelsen basert på budsjettbetingelsene for hver av periodene). Kandidatene bør forklare nyttefunksjonen (indifferenskart) og si noe om hvilke forutsetninger den bygger på, samt tangeringsbetingelsen. Studenter som baserer seg på fremstillingen i læreboken (der det antas at det ikke er noen inntekt i periode 2) kan ikke få full uttelling, men det bør ikke trekkes vesentlig for dette.
- C. Kandidatene bør diskutere hhv. inntekts- og substitusjonseffekter (under antagelse om at forbruk i begge perioder er normale goder). Et hovedpoeng som bør med er forbruksutjevningen av økt inntekt i en bestemt periode. Studenter som baserer seg på lærebokfremstillingen, vil ikke få frem poenget om at virkninger av endringer i rentesatsen avhenger av om man har positiv eller negativ sparing i første periode (i og med at sparingen er positiv i denne varianten) og kan derfor ikke få full uttelling – igjen bør det imidlertid ikke trekkes vesentlig for dette.
- D. Poenget om Richardiansk ekvivalens er gjennomgått på forelesning og bør diskuteres, om enn ikke nødvendigvis med bruk av selve begrepet (med tillegg for å vise at den intertemporale budsjettbetingelsen ikke påvirkes av aktuarisk rettferdige, tvungne pensjonsordninger). Det bør gis uttelling for å påpeke at konsumenter som allerede er i pensjonsalder får endret mulighetsområdet (i motsetning til de som ikke er det). På forelesning har jeg fremholdt skillet mellom fordelingsmessige og effisiensmessige begrunnelser for endringer i pensjonssystemet, og det bør gis uttelling for studenter som har med noe om dette (for eksempel ved å påpeke at pensjonssystemet brukes til omfordeling, dvs. at det ikke er aktuarisk rettferdig). I læreboken diskuteres det også andre motiver for sparing, og slike momenter bør også gi uttelling.

I utgangspunktet bør deloppgavene telle likt, men det må ikke stilles for store krav til analysen i siste deloppgave. For å bestå, bør man ha besvart oppgavene A og B noenlunde tilfredsstillende, samt ha noe på oppgave C.